

Föreningen Vårda Uppsala

Verksamhetsberättelse för år 2023

Föreningen Vårda Uppsala har under 2023 fortsatt att löpande bevaka de förändringar som planerats för staden, tätorterna samt omgivande landsbygd och region. Vägledande för arbetet har fortsatt varit föreningens ”Åtta principer för en god stadsmiljö”. Kan den snabbt växande kultur- och kunskapsstaden med sin kreativa verksamhet av olika slag fortfarande bevara och skapa omistliga värden där Uppsala förenar den måttligt stora stadens trivsamt med storstadens fördelar? Det är ständigt en utmaning.

FVU vill uppfattas som en sakkunnig förening som med ett kritiskt förhållningssätt bidrar till en god bebyggelseutveckling i hela kommunen. Styrelsen har därför fortsatt att brett utveckla verksamheten. En viktig aspekt har varit bl.a. att stärka den av föreningen och forskningen alltmer uppmärksammade försämringen av den lokala demokratin inom stadsbyggandet samt det växande faktaföraktet. Under 2023 har föreningen därför arbetat för att fördjupa medborgardialogen bl.a. genom programverksamheten samt genom en särskild studiecirkel i samhällsbyggnad och demokrati. Men också genom att offentligt påpeka att medborgardialogen måste ske tidigt i planprocessen. Ett första resultat av detta är att Plan- och byggnadsnämnden av Uppsala kommunfullmäktige fått uppdraget att *påbörja dialogen med invånare, näringsliv och organisationer redan i tidiga skeden av samhällsbyggandet på landsbygder, i tätorter och i staden.*

Bostadsbyggnadstakten har under 2023 stagnerat alltmer men flödet av nya förslag till detaljplaner har inte sinat. Föreningen har därför skrivit ett stort antal yttranden, överklagat planer till högre instanser men för opinionsbildningen även författat ett flertal tidningsartiklar och insändare i UNT

Styrelsen har vidare under hela verksamhetsåret arbetat aktivt med att förnya föreningens stadgar. Tanken har varit att utifrån aktuella erfarenheter inarbeta de åtta principer, som föreningen antog i samband med sitt 50-årsjubileum 2011, kompletterat med senare tids erfarenheter och kunskap. Styrelsen har vidare arbetat med att säkra förutsättningarna för föreningens möjligheter att överklaga beslut till högre instans. Förutom stadgarna som en grundpelare kommer föreningen enligt den föreslagna nya ordningen löpande att besluta om en årlig verksamhetsplan med aktuella verksamhetsmål som ska godkännas vid varje årsmöte.

Föreningen Vårda Uppsala bildades 1961. Under jubileumsåret 2021 föreslog Tomas Klang att året skulle markeras med en särskild jubileumsbok om Uppsala. En grupp inom styrelsen har sedan dess arbetat med boken. Arbetet har varit omfattande och utgivningsdatum har tyvärr fått flyttas fram flera gånger. Boken beräknas nu utkomma under 2024.

Samarbete med andra föreningar

Som en del i arbetet med att förbättra den lokala demokratin inom stadsbyggandet fortsatte under 2023 det inför valet 2022 inledda samarbetet med ett antal lokala föreningar i Uppsala där varje förening är självständig och oberoende. Samarbetet går under benämningen Dialogforum Uppsala – föreningar i samverkan. Till grund för det gemensamma arbetet med att stärka medborgarperspektivet ligger ett samverkansdokument, upprättat i juni 2023.

Under året engagerade föreningar har varit Föreningen Rädda Eriksbergs skogar, Föreningen Sydöstra Uppsala, Föreningen Malma by och ängar, Nätverket Värna Ulleråker, Nätverket Bevara Norra Sunnersta, Föreningen Marielunds Vänner, Föreningen Seminarieparkens vänner, Cykelfrämjandet och Naturskyddsföreningen i Uppsala.

FVU har genom samverkan i Dialogforum Uppsala under verksamhetsåret 2023 medverkat till fyra publicerade debattartiklar i UNT samt två samtalskvällar med ledande politiker (se nedan).

Ekonomi

Föreningens ekonomiska överskott 2023 var drygt 4 300 kronor. Till överskottet bidrar många omständigheter, t.ex, att alla i styrelsen arbetar ideellt utan lön, att föreningen har ett bra avtal med Folkuniversitetet, att de flesta medlemmar kommuniceras genom e-post (portot har ju ökat oroväckande) samt att sjutton nya medlemmar tillkommit. Del av överskottet från 2023 samt sparade medel kommer att kunna användas bl.a. för att finansiera del av jubileumsboken, som beräknas ges ut under våren 2024.

Medlemmar

Föreningen hade vid årets slut 167 medlemmar. Det innebär en minskning av antalet med trettio personer från förra årsskiftet. Sjutton nya medlemmar har samtidigt tillkommit.

Styrelse

Styrelsen har under året haft följande sammansättning: Sten Åke Bylund, ordförande, PO Sporrang, vice ordförande, Britta Rosborg, sekreterare, Agneta Götlind, skattmästare, Bo Aronsson, Carl Erik Bergold, Eric Bylander, Mats Börjesson, Mats Franzén, Per Hedfors, Ulf Johansson Werre, Tomas Klang, Gunnar Norén och Jonas Tengborn.

Styrelsen har haft tolv protokollförda sammanträden i Folkuniversitetets lokaler på Bergsbrunnagatan 1.

Hemsidesansvarig har varit Maria Wold Troell med firma Panterdata

Revisorer: Ann-Christin (Kia) Lindblom, Liliane Taube

Revisorssuppleanter: Torsten Lidberg, Anna Hultquist

Valberedning: Anna Nilsén, sammankallande, Mats Wahlberg

Arkivarie: Mats Wahlberg

Yttranden

Under 2023 har nedanstående yttranden, som återfinns på föreningens hemsida, avgivits till Uppsala kommun med flera instanser:

21 februari Angående detaljplan för Årstaskolan. Samråd.

19 april Angående detaljplan för del av kvarteret Tegelpannan. Granskning.

- 19 april Angående detaljplan för Södra Gunsta, etapp 2:1. Granskning
- 12 maj Angående detaljplan för Boländerna 35:1. Samråd.
- 2 juni Angående detaljplan för del av kvarteret Fröj. Samråd.
- 2 juni Angående detaljplan för Ulva gång- och cykelväg.
- 2 juni Angående detaljplan för Bälunge-Ekeby 1:2. Samråd.
- 2 juni Angående detaljplan för Gysta 1:13. Samråd.
- 21 juni Mark- och miljödomstolens dom angående del av kvarteret Trudhem. MMD upphäver det överklagade beslutet.
- 21 juni Angående överklagan av detaljplan för Hammarparken till Mark- och miljödomstolen.
- 24 juli avslår MMD överklagan.
- 10 augusti överklagan till Mark- och miljööverdomstolen angående kommunens beslutsgång för detaljplan för Hammarparken.
- 10 augusti Angående förslag till detaljplaner för kapacitetsstark kollektivtrafik, delsträcka A-C, delsträcka D, respektive spårvagnsdepå. Samråd/granskning.
- 4 september Mark- och miljödomstolens dom angående detaljplan för del av kvarteret Bredablick. MMD upphäver Uppsala kommuns beslut att anta detaljplanen.
- 26 september Angående detaljplan för Fullerö skolområde. Granskning.
- 16 oktober Angående detaljplan för Valsätra 1:9 och 1:4 södra delen. Samråd.
- 27 oktober Angående detaljplan för kvarteret Sparrisen. Samråd.
- 6 november Mark- och miljööverdomstolen ger inte prövningstillstånd till överklagan av mark- och miljödomstolens dom angående detaljplan för Hammarparken.
- 11 november Angående detaljplan för kvarteret Visbur. Samråd.
- 22 november Angående detaljplan för del av kvarteret Trudhem. Förnyad granskning
- 27 november Angående förslag till riktlinjer för Uppsalas träd.
- 6 december Angående detaljplan för kvarteret Stave. Samråd.

Programverksamhet

Offentliga möten har skett i samarbete med Folkuniversitetet och i dess aula på Bergsbrunnagatan 1.

Tisdag 24 januari **Hur märks Uppsalas arkitekturpolicy i stadsbyggandet?**

Stadsarkitekt Claes Larsson

Torsdag 2 februari **Hur kan medborgarinflytande tryggas i planeringen?**

Samtal med politiker i Plan- och byggnadsnämnden och Kommunstyrelsens mark- och exploateringsutskott. Samtalskvällen genomfördes genom samverkan inom Dialogforum Uppsala.

Onsdag 22 februari **Medborgarinflytande och dialog vid samhällsplanering.**

Martin Westin, SLU.

Tisdag 14 mars Efter årsmötet presenterade projektledarna vid avdelningen för mark och exploatering vid Stadsbyggnadsförvaltningen Sofie Rosell och Helena Gaddefors Brämerson **Planerna för Uppsala central.**

Tisdag 18 april **Planerna på spårväg.**

Stadsbyggnadsdirektör Christian Blomberg, programchef Gabriella Burell och projektledare Mario Rivera.

Tisdag 16 maj Planlösningen sätter tonen — vilka aktörer välkomnas att konserterna?

Vad staden har att erbjuda när vi lyssnar till den. Landskapsarkitekt Per Hedfors.

<https://gronatrender.se/vack-sinnena-ljudupplevelser-av-vatten/>

Måndag 26 augusti Hur kan dialogformerna utvecklas så att uppsalaborna känner sig lyssnade på? En samtalskväll med gruppledarna i kommunalfullmäktige som en uppföljning av de utfästelser som gjordes inför valet 2022. Samtalskvällen genomfördes genom samverkan inom Dialogforum Uppsala.

Tisdag 19 september Uppsalas översiktsplanering

Nästan varje gång vi diskuterar byggande i Uppsala upplever vi att man borde komma in tidigare i planeringsprocessen. Ett sådant läge är när Uppsala nu planerar att göra en ny översiktsplan. Ulrika Jonsson, strategisk samhällsplanerare på samhällsbyggnadsförvaltningen, berättade om Uppsalas översiktsplanering, de strategiska problemen och de största utmaningarna som Uppsala står inför.

Tisdag 17 oktober Har Uppsala rätt strategi vid nyproduktion av bostäder?

Blandning av upplåtelseformer i nyproduktion ökar inte den sociala mixen av hushåll särskilt mycket. Det är ett av resultaten som kommit fram vid forskning vid Institutet för bostads- och urbanforskning (IBF) i Uppsala. Andreas Alm Fjellborg, postdoktor i kulturgeografi vid IBF berättade om resultat av sin forskning.

Studiecirkel i samhällsbyggnad och demokrati

Ledare: Bo Aronsson och Mats Börjesson

Onsdag 8 februari: Planprocessen enligt Plan- och bygglagen

Onsdag 15 februari: Vem och när kan man påverka planprocessen

Onsdag 22 februari: Medborgarinflytande och dialog i komplex samhällsplanering, Martin Westin, SLU. (Offentligt program, se ovan)

Onsdag 1 mars: Yttranden och överklagan av planbeslut. Exempel på ärenden som FVU yttrat sig över.

Onsdag 8 mars: Hur man lämnar synpunkter. Praktisk övning med aktuellt ärende

Debattartiklar och insändare (Rubrikerna sätts av UNT)

Fredag 20 januari: UNT Debatt: **Uppsala kommun kör ofta över sina invånare** (Sten Åke Bvlund, Föreningen Vårda Uppsala, Maria Svenaeus, Föreningen Rädda Eriksbergs skogar, Marguerite Sjöström, Föreningen Sydöstra Uppsala, Margareta Krabbe, Föreningen Malma by och ängar, Ulrika Forsell, Nätverket Värna Ulleråker, Tomas Back, Föreningen Seminarieparkens vänner, Adam Wallin, Naturskyddsföreningen i Uppsala)

Torsdag 6 februari UNT Replik på ovanstående från Erik Pelling, kommunstyrelsens ordförande, och Ylva Stadell, plan- och byggnadsnämndens ordförande.

Söndag 26 februari UNT Debatt **Planer för sydöstra staden och fyrspår ska skrotas** (Sten Åke Bvlund, Bo Aronsson)

Fredag 14 april UNT Insändare **Gör ett omtag av Planerna för Bergsbrunna** (Tomas Klang)

Söndag 16 april UNT Debatt **Stoppa planerna på nya lägenheter i Gottsunda** (Bo Aronsson, Mats Börjesson)

Måndag 24 april UNT Debatt **Skyddsvärd åkermark hotas i Sunnersta** (Gunnar Norén)

Fredag 12 maj UNT Debatt **Spårväg bra för trafiken, inte för resenärerna** (Mats Börjesson)

Lördag 13 maj UNT Insändare **Uppsala måste bli bättre på medborgardialog** (Bo Aronsson)

Fredag 26 maj UNT Insändare **Medborgardialogen ställer nya krav på transparens** (Stadsbyggnadsdirektör Christian Blombergs svar på ovanstående insändare)

Onsdag 7 juni UNT Insändare **Provocerande påståenden av Blomberg** (Tomas Klang)

Torsdag 24 augusti UNT Debatt **Riv upp planerna för södra och sydöstra staden** (Bo Aronsson, Leif Eriksson och Inger Hallqvist Lindvall som representanter för Dialogforum Uppsala.

Tisdag 3 oktober UNT Debatt **Lägg ned tanken på en folkomröstning** (Bo Aronsson, Marguerite Sjöström som representanter för Dialogforum Uppsala.

Tisdag 21 november UNT Debatt **Byggbolag ska ej ansvara för medborgardialog** (Bo Aronsson, Eva Jonsson, Elisabeth Pyykkö Eriksson som representanter för Dialogforum Uppsala